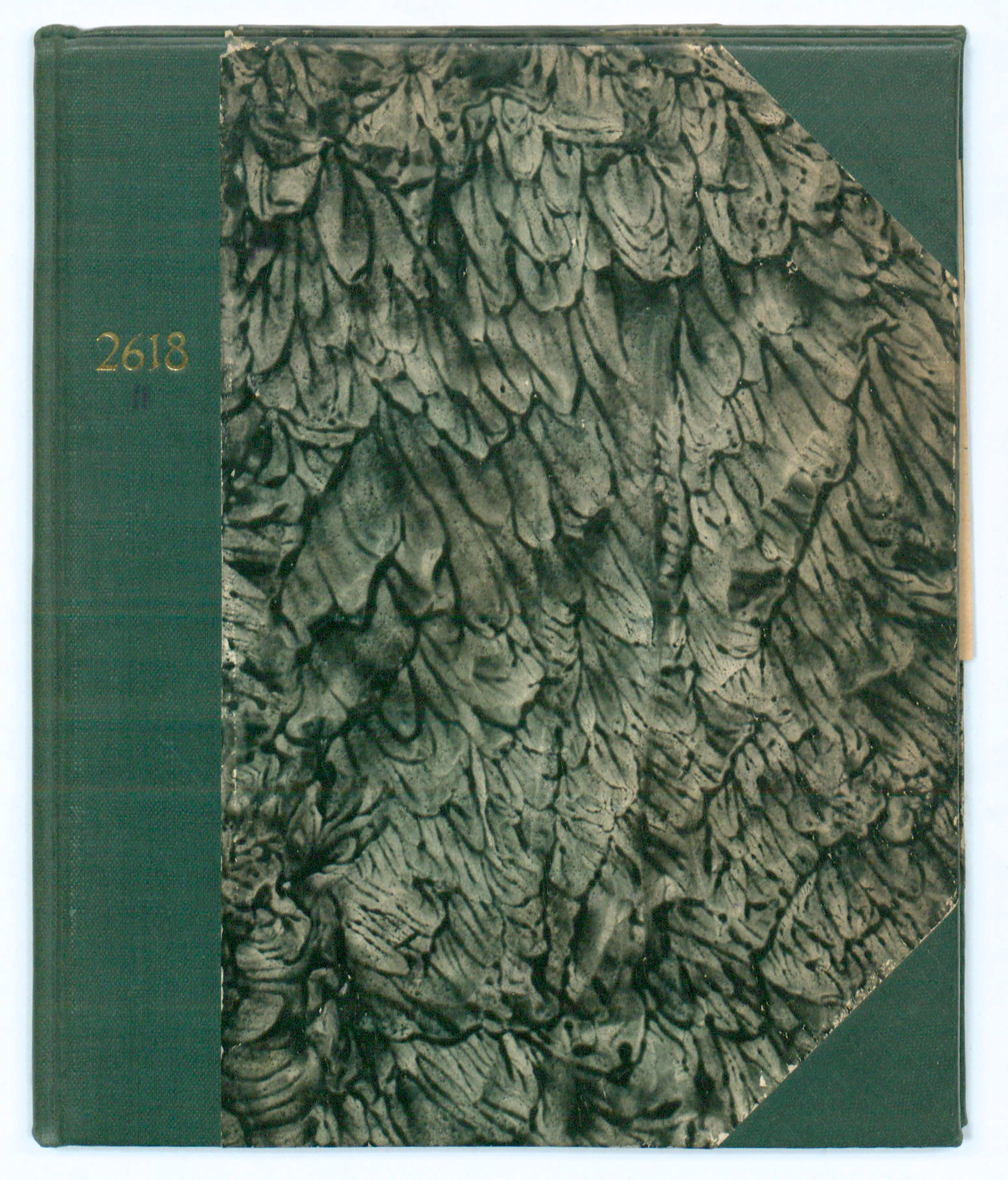
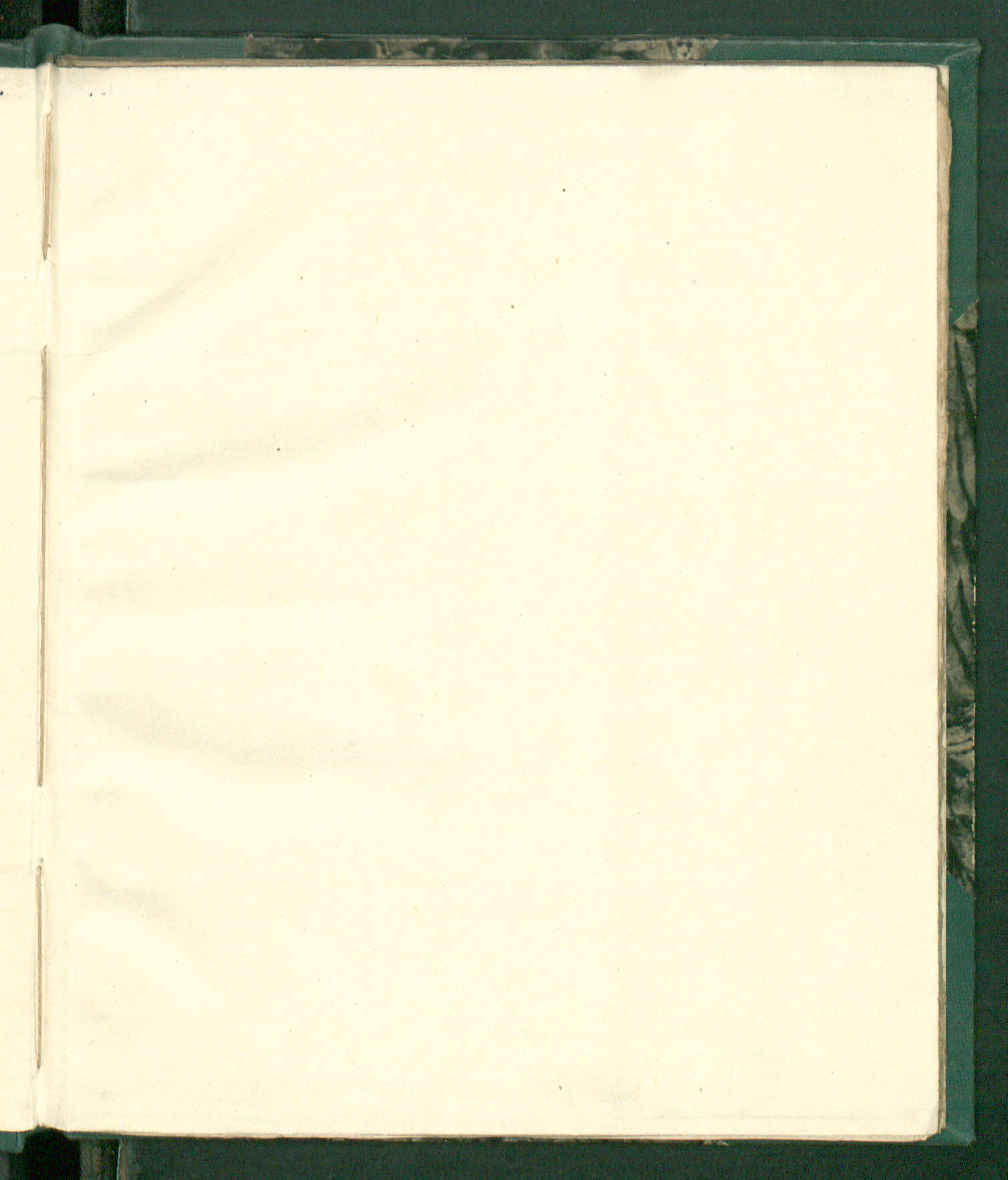
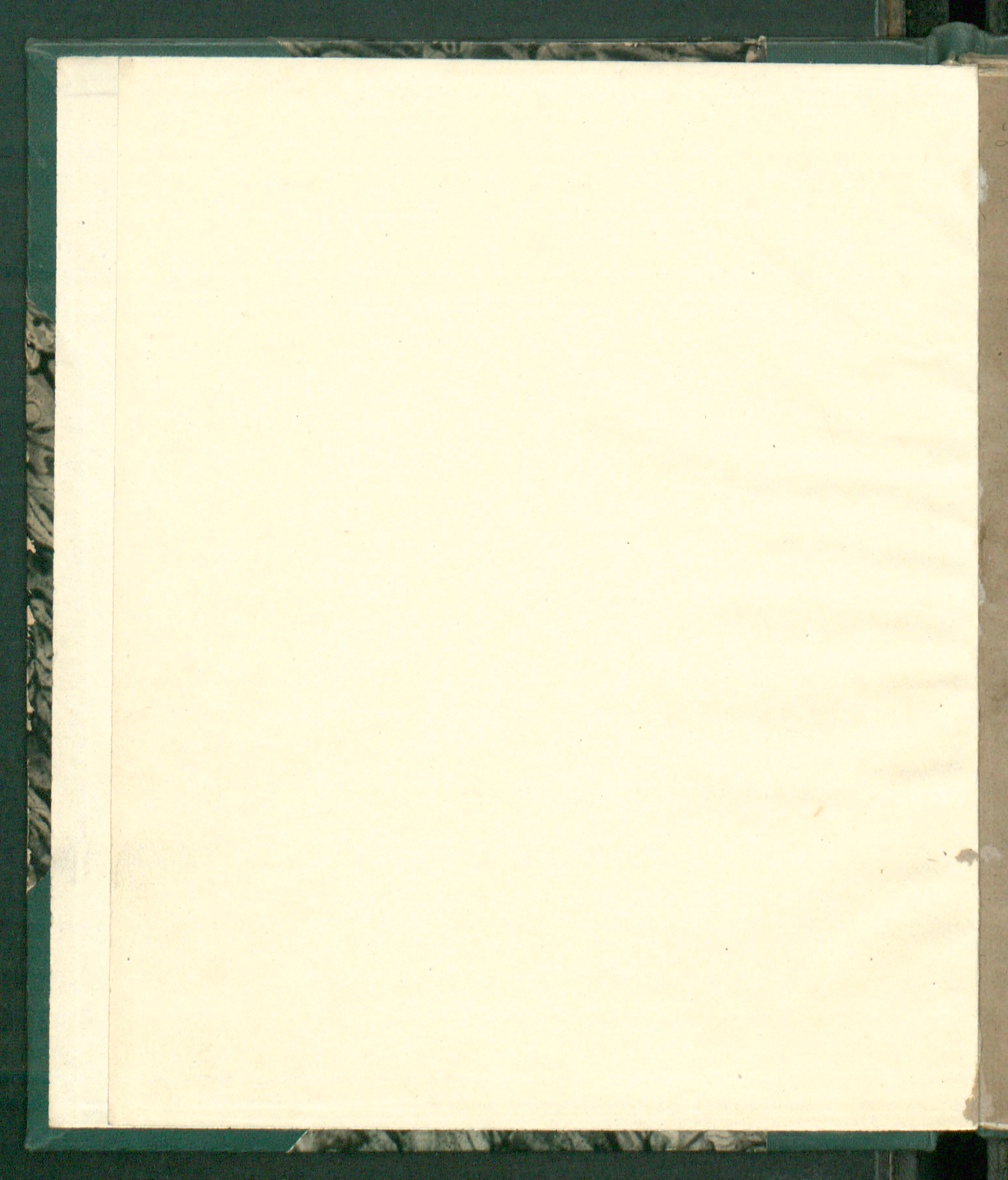

2618

Ofm. J. Wyżgi 1933.

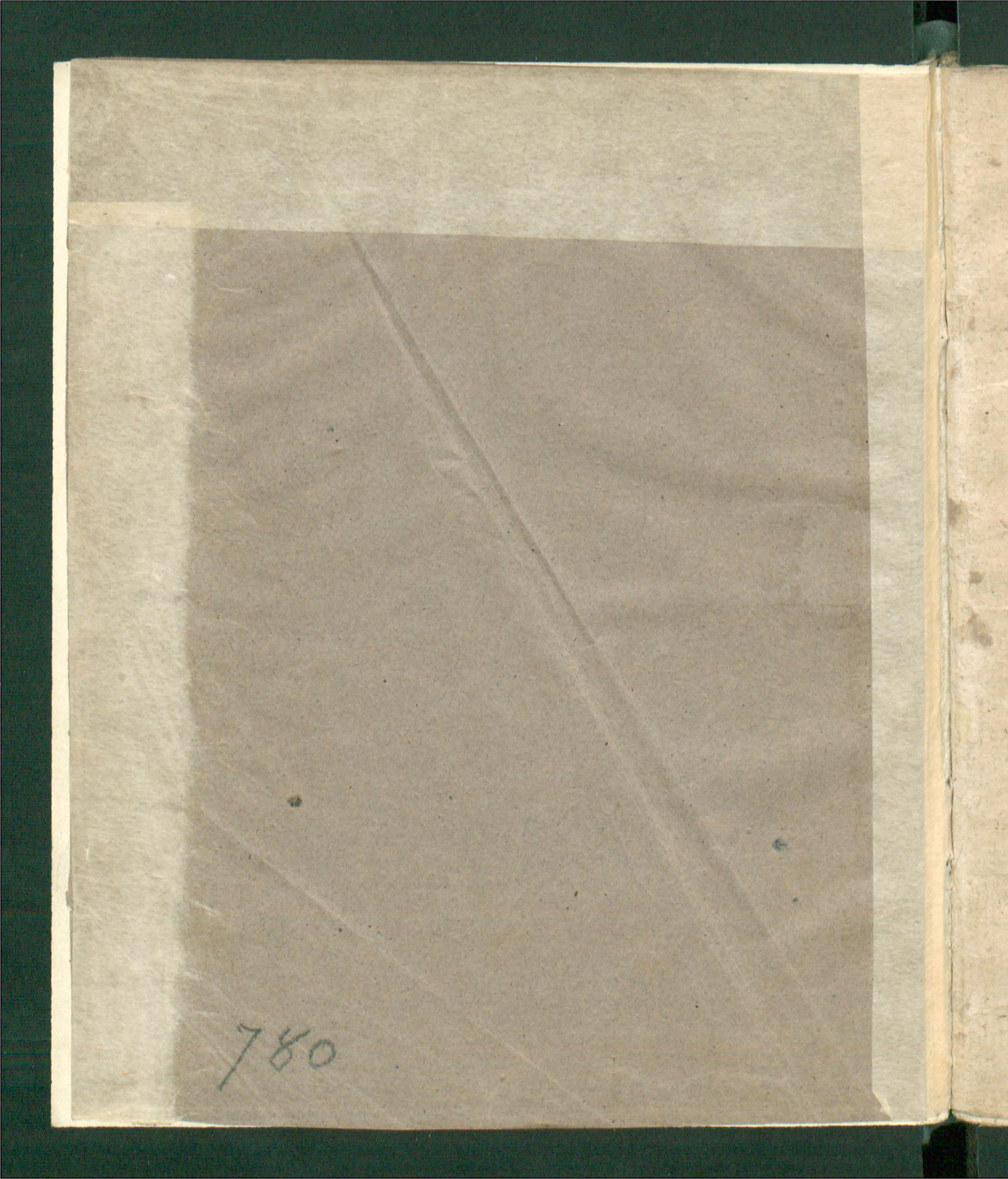
Lexicographia

Lms.

I

Działowa: Zbiór wyrazów polsko-polskich.

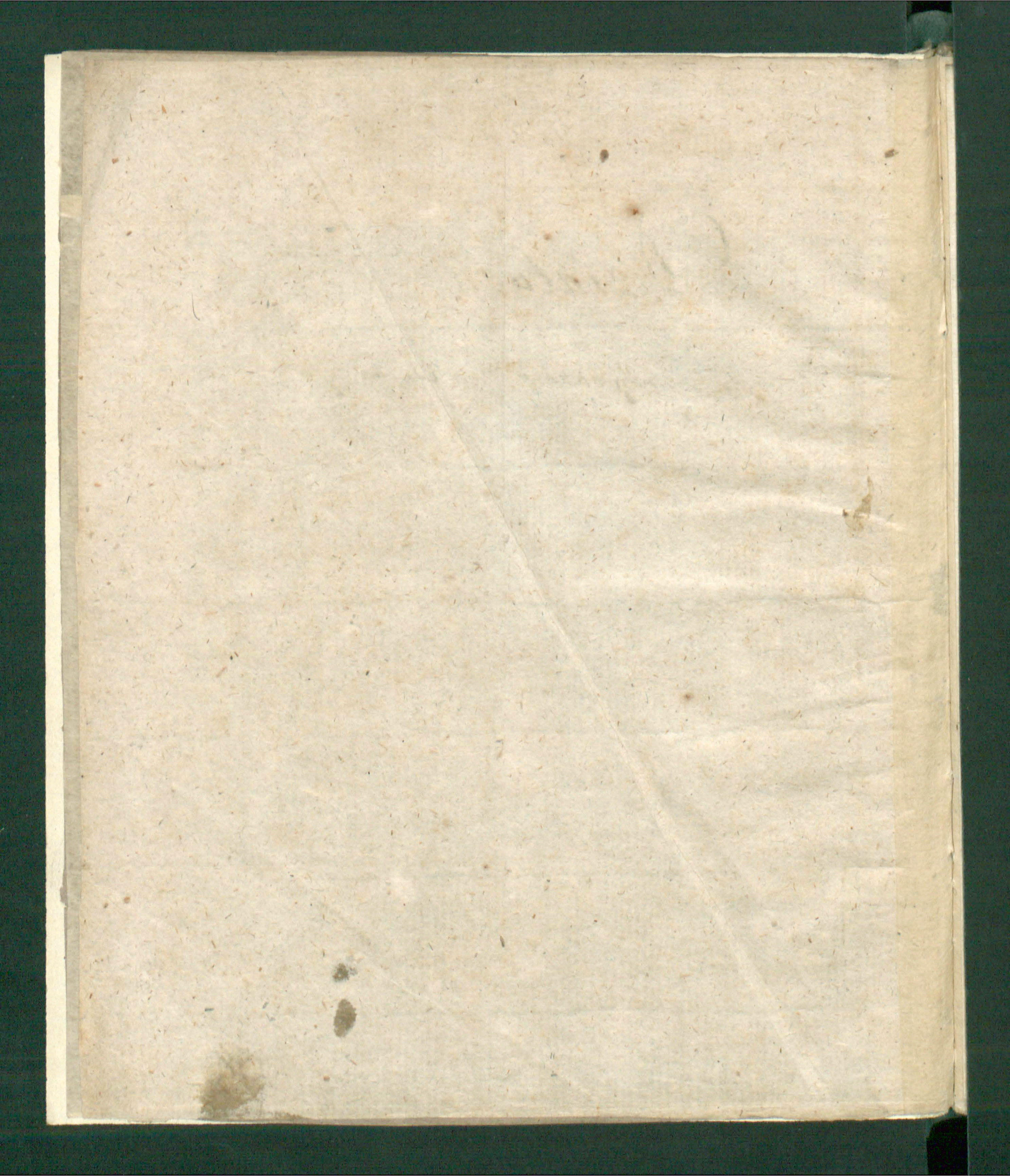
N. Inw. 2618.

J.

Działasa

Zbiór wyrazów Szląsko-polskich.

Hochwohlgeborner Herr,

Insonders hochzuehrender Herr Professor!

Euer Hochwohlgeboren übersende ich meinem Versprechen gemäß das bewußte Wörterbuch nebst den zwei Heften worin ich Ihrem Wünsche nach, einige schlesisch polnische Wörter vermerkt habe. Daß ich Ihnen nicht mehr liefern kann, ist nicht meine Faulheit Schuld daran, sondern wirklich meine sich in Zedlitz vermehrten Geschäfte; auch nicht meine gutmüthige Frau ist Schuld daran, daß ich nun in Zedlitz so sehr faul geworden sein soll. Es wäre wirklich für die armen Schullehrerfrauen ein Uebelstand, wenn

diese Meinung sich bestätigen sollte. Meine
Frau will damit wenigstens nicht zufrieden
sein, wenn es insbesondere sie und mich
allein betreffen sollte.

Es thut mir übrigens sehr leid, daß mich
mein ehemaliger Lehrer und Seelsorger
Herr Pastor Bauch gestern Abend bereits
zum dritten Male, (und zwar bei meinen
Schwiegereltern, beim Brauer in Seltsch und
gestern:) als solchen faulen Menschen geschil-
dert hat. Meine Hochachtung und Liebe zu ihm
wird jedoch dadurch nicht vermindert, weil ich
es nie vergessen kann, daß er mein aufrich-
tiger Lehrer und Wohlthäter war.

Auch ist es mir wohl bekannt, wer ihm eine
solche Meinung von mir beigebracht hat.—

3

Mit der vollkommensten Hochachtung

Euer Hochwohlgeboren

gehorsamster

Dzialas.

Zedlitz d 12. Aug:
1824.

Driatas

Bemerk: Der schlesische Bauer spricht das cz, sz, ż, ź nie nach den Regeln der polnischen Aussprache, sondern das cz wie einfaches c, sz wie s, ż und ź wie ein reines z. Das ą und ę am Ende eines Wortes wird abgefallen, so gelesen wie in der Mitte ęę.
Das gestrichene ł wird wie das ungestrichene gelesen, und in vielen Wörtern wird es gar nicht gehört.

z. B. Człowiek, Cowiek. Łaska — uaska. członek — conek. — Chwała — chwoa.

Przy wsyskim co cynis, rozmyślay co za koniec ta rzec weźmie. — Kto chce mądrym być musi się pilnie ucyć. — ~~Mał~~

Mały i młody człowiek, nazywa ~~zowie~~ się dziecięciem.

Schlesisch: Mao i mody cowiek, zwie się dzieciem.

Słuchay rodziców i nauczycielów, bo oni są twoią pierwszą zwierzchnością.

Schl: Suchey rodzicow i nauczycielow, bo oni są twoią ~~pierwszą~~ pierszą zwierzchnoscią.

A. Schlesisch pohlnisch.

~~Obiecadło~~

Abecadło ——— Obiecadło.

Achtel ——— Flachtel

Aczkolwiek ——— Choć.

Aerya ——— Powietrze.

Akcya ——— Aukcio aukcyö.

Akord ——— Akord zrobić, einen Vergleich schließen, vergleichować się.

Akwawit ——— Gorzałka, — Gorzoka.

Alians ——— Związek.

Bemerk: Solcher Wörter die aus der lat: u. franz: Sprache herkommen, bedient sich der schlesische Pohle selten. Deswegen sind sie wesentlich zweymal unterstrichen worden.

Alkierz ——— Flatkow, (albo) Alkow.

Altana Lusthaus ——— Lortownik.

Ambona ——— Kazalnia, — Kazalnia.

\+ Amunicia. Bemerk: Die + bey den Wörtern zeigen an, daß diejenigen schles: Pohlen, welcher dieses Wörterbuch durchgegangen ist, die Sachen welche durch diese Wörter im Pohlnischen und im Deutschen benannt werden wesentlich ganz unbekannt sind. Allen übrigen schles: Pohlen aber:

Angielczyk (Engländer) — Englender.
Ankra ——— Klamra.
Antoni ——— Anton.
Apopleksya ——— Slag. (Schlag) ślag
Arkabuz Büchse ——— Biksa, (oder) Puska.
Arkusz Bogen Papier ——— Boga papieru
Armata ——— Dział.
Arsenal ——— Zeighaus.
Atrament ——— Tinta.
Austernik ——— Kacmarz (Karczmarz) abo (Gospodarz) Gospodarz karczmny.
Austerya ——— Gasthof, lub Gospoda.
bey dem schlesischen wird das Wort oder Ausspruch Austerya selten gebraucht.
Austrya Oesterreich ——— Der schlesische schreibt ein anderes als: Cesarstwo.
Autorament ——— Werbung.
Awisarz Zeitungsschreiber ——— Pisarek (ceitungowi).
Axamitka ——— Axamitna myцka (kapelusz).

B.

Baczę ——— Bocz (patrzyć.)

na Bakier ——— na przek.

Bal ——— Ball.

Balia ——— Sów (do prania.)

Balwiernia ——— Izba do kąpania.

Banicya ——— Verweis. — Bacnoró.

Banit ——— Z Landu verweizowany.

Bankiet ——— Smaus, — Gościna.

Bankietnik ——— Taki co gościnę ~~dawa~~ dowo

Baranek ——— Baranek. Zazwyczay Jagnię.

Baranina, Schöpsenfleisch ——— Baranina. (Więcey ale) owce albo skopie mięso. — Skopina.

Baraszek ——— Zgnielec.

Barchan ——— Parch.

Barłog ——— Barog.

Barłożę ——— Barożyć, barożyć.

Bartnik ——— Waiktyrz pcoów, albo opatrzyciel pcoów.

Barwana ——— Barbe, albo Borba.

Baryła Faß ——— Faska.

Barisz Profit ——— Prosit.

Baryszńik Marketander ——— Marketender, zazwycay Mórkitander.

Baśliwy ——— Boika, klatcie.

Baśń ——— Głupia Boika.

Basy ——— Słagi (lub) kiie.

Bat ——— Boot.

Bawarya ——— Baierzka ziemia.

Bawełna ——— Bawona.

Bawół ——— Byfelokse, (lub) polski wóu. (Wół) Wôu.

Bażant ——— Fazan.

Bazgracz ——— Mażgrzec.

Bęben ——— Bamben.

Bęblę ——— Bąbele robić.

Bębnic —————— Bambnować.
Bechtam —————— Podszywać.
Beczka —————— Roda. (W gornym Śląsku ale)
Bednarz —————— Becka.
Bambnorz. (W gornym Śl:
Bednorz.

Bemerk: Die Oberschlesische polnische Sprache ist wieder etwas anders, und besonders etwas reiner und besser polnisch, als die Niederschlesische poln: Sprache. Die hier bemerkte schlechte polnische Sprache wird nur um ~~[illegible]~~ die Gegend an der Oder, bey: bey Ohlau Namslau (u.) gesprochen.

Bez —————— Bebenie.
Bękart Bastard —————— Bankiert (zazwyczay) Bastard.
Bekas Schnepfe —————— Snepa.
Bela —————— Wielki Ball (lub) miąc.
Bełkot —————— Blekocie (lub) Żegocie.
Benedykcya —————— Bogosławienstwo.

Benenefiryarz — Kapelan.
Berlo — Scepter.
Beztam — Kogo przezywać
Bez — Bezg.
Bezdenny — Bez gruntu.
Bezdzietny — Bez dzieci.
Bezecnik — Plugawy człowiek.
Bezecny — Plugawy.
Bezimiennik — Niepozwany.
Bezimienny — Niepozwać.
Bezmienny — Bez miona.
Beznos — Bez nosa.
Bezodwłoczny — Bezodwocny (lub) niedościągający.
Bezopaczny — Swecny.
Bezrząd — Nieporządek
Bezrządnik — Siwerok.
Bezrządny — Nieporządny.
Bezsworny — Sporny, niespokojny.
Bezwładny — Bez mocy, umdlało. (umdlały.)

Bezzieniec — Pyhotka.
Biała płeć — białe Pokolenie.
Białagłowa — Kobieta.
Białoskornik — Kurnierz.
Bibuła Löschpapier — Lėspapior.
Biegacz Schnellläufer — Lotawnik.
Biegas Vagabund — Vagabon.
Biesagi f. pl. Quersack — Przeżni miech.
Biesiada Gastmahl — Gościna.
Biorko — ~~Ż~~ Sreibtis (Schreibtisch.)
Birba — Sławny żebrok.
Bis m. böser Geist. — Żo duch.
Bisurman — Turek.
Bisurmaństwo — Turecka Religia (lub) Wiara.
Bitny — woienny.
Błamię — Z kożuchą podszyć.
Blasskooki, [illegible] — Nieco szarlaty.
Blawat — Jedbowny Kleig.
Bławatek — Kościon.
Błazgonię albern reden — gapie gwarzyć.
Błękitnawy — Bawotny iak niebo.

Blizna Mutterwaal —— Znamię.
Blaię [illegible] —— Bluię, (lub) Pluię
Bluy —— Łamać.
Bob —— Bob (ale zażwy rzay) Sanżol
Boczny } Bocze } —— Jedną stroną iść.
Bogarodzica —— Matka Boża
Bogumił —— Gottlieb.
Bohatérstwo —— Męzność.
Boiewisko —— Gumno.
Bonifrater —— Miosierny.
Bordel —— Kurewski dom.
Boreasz —— Punocny wiatr.
Braćki —— Od.
Branieć —— Poimany woiak.
Brat z siostrą —— Macoszka.
~~Bratożboyca~~ Bradoboyca —— Bratożboyca (lub) zbonik brata.
Brednia —— Ułga.
Bredzę —— Ułgać.
Brodowina —— Głoa wowodzie (lub) piosek.

Bróy —— Kopa ze snopow.
Brożę —— Kopa zbożo zrobić.
Brudny —— zapaskudzony.
Brukiew —— Kul.
Brumla —— Brumeza.
Bryła —— Brzóa.
Bryzgam — gacz —— śikać.
Brzeszczy się —— tancować.
Budzyn — ofen —— Piec.
Bugay —— Byk.
Bułka —— Żymła.
Bunczuk —— Końśki ogon.
Burak —— Cerwona Rzepa.
Burgrabia —— Burggrof.
Bursztyn —— Bernstein.
Bury —— Siwy.
Bydlarz —— Krowi albo woli Pastucha.
Bydłowradzica —— Złodziey bydlęcy
Bykowiec —— Karbac.

Bywalec —————— doznany ćłowiek.
Bzdzel —————— Wodny mórz,

———

Ć

Ćabanka —————— Licha owca.
Ćackam —————— Ćićkać się.
Ćapam —————— Rasplaię.
Ćarogrod —————— Konstantinopel.
Ćęgi ——— Zwagi ——— Kleszcze.
Ćembry —————— Słamy do budowania
Ćera —————— Mina Ć Ć
Chalestra —————— Gezindel.
Cham —————— Gbur.
Chapanina —————— Żarcie.
Charakternik —————— Carownik.
Chozcka —————— ~~Zaciąć~~ Zachciałostka.
Chełpię —————— pralować, bućić się.

Chętka — Łóstek.
Chłonę — Upoknąć.
Chłop — Gbur.
Chłopsk — Młody gburski karlus.
Chłopam — Kogo Gburz zwedé.
Chłopianka — Gburska córa.
Chłopka — Gburka.
Chłopstwo — Gburstwo.
Chłosta — Slag — Flieb.
Cholera — Złość, — Zładość, — Gniew.
Chorąży — ~~Fot~~ Fenrich.
Chort — Liderok.
Chrapliwy — Omieniáo.
Chromota — Flinkać.
Chromotam — bantować.
Chrzypieć — omienieć.
Chuć — Pożądanie.
Chudactwo — Ubostwo.
Chuderlawy — Chudy, — (lub cienki)
Chustka — Chustka. (Ale więcey ratka.)
Chwalba — Falsywo Chwała.

Chwytka — Miąc.

+ Cichacz — Dürmaizer.

Cięga — Danga.

Cielęcina — Cielęce mięso.

Cielemeiki — (Cieluch) Cinfalopinzel.

Ciepłomierz — Termometer.

Cieśń — Ciżba, Ciasność.

Ciskacz — Ciepacz.

Ciskam — Ciepać.

Cisza — Cichość.

Ciuciubabka — Slepa krowa.

Ckliwy — Długą chwilą mieć.

Ckni — Zle — scywno być.

Cmiesięczny — na księżyc.

Cuch — Smród.

Cudotworca — Co cuda (lub dziwy) czyni.

Cudzę — Strygłować.

Cudzidło — Strygla.

Curuk — Curuk. [illegible]

Cwał — Na przeskok.

Cwieczysty — Ćwiękami obsadzony, (obity).

~~Ćwię~~ Ćwiekarz — Ćwiękarz (lub) Nagelsmid:
Ćwierćarkuszowy — Przynio forma.
Ćwikła — Ćerwono rzepa.
Ćybuch — Rurka do Tobaki.
Ćycowo — Sycow.
Ćynadry — Nyrki.
Ćynamon — Ćimet.
Ćynić — Otać.
Ćyrulik — Felsziar. Zu Obersch: Ćyrulik.
Czapka — Mycka.
Czczy — prozny, nad co. Ich bin umsonst, Jestem cesoc nadco.
Czechel — Vitel.
Czeladnik — Ćyladnik.
Czeladź — ~~B~~ Seeka.
Częstokoł — Pulzota.
Czkam — Sonkam.
Czmyram — gryblować.
Czoldro — Deka na konia.
Czołgam — Wocyć.

Czołko ——————— Styrnband.

Czołno ——————— Cón.

Czupurny ——————— Sporny.

Czwartak ——————— Sterygrosowy.

Czwarzę ——————— Dać się nankać.

Czworogroniasty ——————— Sterygragaty.

D.

Darmocha ——————— Pańska służba.

Darnisty ——————— Pono Trowy.

Darski ——————— Flink, prantki.

Wer drauf ist, so heißt der Schl-
ffeln ten iest darski i darzki.

Dąsam ——————— rozgniewać się.

~~Dany~~ ———————

Defałka ——————— Abcug, lub odciąg.

Defałkuię ——————— odciągnąć.

Defekt ——————— Faler.

Dekalog ——————— Dziesięcioro.

Delektacya — Posilenie.
Delicye — Przyiemnosci.
Derka — Gruba Derka.
Dilata — Odrub.
Dma — Sturm (wiatr.)
Doba — Cas, przylezytość.
Dobosz — Bambynik.
Doiszczam — Wyponić.
Dom — Dom lub (Hałupa) Dom (ten Dom w miesce) Hałupa na wsi.
Domtrek — Ktory wszystko na wtro odkodo. (Odszibuie).
Dola — Ziksal.
Doleżawka — Gniowka.
Dosadny — Cwiny; C.
Dozeny. — bacny, cwiny.
Drab — Woiak co pokryiomie plyndruie.
Dranica — Rozupano Deska.
Dratwa — Schußdraht — Dratwa.
Dropiaty koń — Czerwony luks. (Koń)
Drugożeniec — Co mo druga zona.
Drużyna — Kamradtwo.

Drwal — Co z drzewa handluje.
Grubian.

Drwalnia — Chlew na drzewo.

Drwiny — Szkutowanie.

Dubas — Świecki.

Dubelt — Tupslowanie.

Duga — Jarzmo.

Dukwiat — Słowmyca.

na tibi. Durak — Boz, (Błazen)

Durny — Bozenski, gupsi.

Duży — Wielki.

Dwoniczka — Dziewna do bydła.

Dworuię — Sparowaić (n. żartować.)

Dwożon — Co ma dwie żony.

Dwudziestka — Dziewka dwadziescia lat staro.

Dwawieczny — dwarlabetni.

Dybidzban — Sopek.

Dybkiem — Na palcach.

Dynar — Dryfus.

Dynia — Bania.

Dyspeczytor — Urzynik.

Dyssenteria —— Ċerwonka.
Dyszel —— Ċie.
Dżdżownica ~~[illegible]~~ Glizda.
Dżdżowy —— Deṡċ.
Dzida —— Spis.
Dziewiosłębie —— Drużba.
Dzwięczy —— Brząkać.
Dzwięk —— Klang, — głos.

E. E.

Edukacya —— Wychowanie.
Elektor —— Kurfirst.
Elementarz —— Obiecado.
Enema —— Klystier.
Epistola —— Lekcyje.
Excellent —— Motek do stamowania.
Exzytarz —— Wekier.

F.

Fala ———— Bałwan, szturm na morzu.

Falbana ———— Boyka, gódka.

Farfaron ———— Froler, Halibuta.

Farmuszka ———— Brya.

Fartuch ———— Serztuch.

Febra ———— Zimno.

Ferezya ———— Wielka sukna.

Festyn ———— Święto.

Filiżanka ———— Tasa, ziołka

Finta ———— Kurz, damf.

Fiołek ———— Fiołka. figürlich [illegible] Fiouka.

Flak ———— Dob [illegible] 1 min ow.

Flaka ———— Żelito. Plugawy Wetter.

Flegtuch ———— Szarpie, lunty.

Flis ———— Parobek do łodzi.

Fochowaty ———— gniewliwy.

Fochy ———— Gniew.

Fortecya ———— Festuny.

Fortuna ———— Szczęście.

Fosa ———— Krzipok.

Foza ———— Muster.

Frakcya ———— Bruch.

Frankmason	Freymaurer.
Frymark	Handel.
Fumy	Dampf.
Fuzya	Flinta.

G.

Gąbka	Swam, też Bedka.
Gacie	Spodnie Hozy.
Galgan	Scierek. Lunty.
Gałka	Radzo Kula.
Gangrena	~~Brand~~ Zimny Ogień.
Gaś.	Zelek.
Gana	Dziura do Cepina.
Garb	Pukiel.
Garderobiana	Kamerjungfer.
Garlitzki	Żydowskie Wiśnie
Gasienica	Wąski.
Gazeciarz	Ten co Caytungi pisze. (Ceytungschreiber.)
Gezeta	Ceitung.
~~Gedy~~ Gędź	mruvetz.
Gębiel	Sogt.
Gierrniak	Vaga Sukania.

Głab ——— Ganbotność, Ganbio.
Głaszcze ——— (strzuszla) kalać.
Głosnie ——— Buchstabirować.
Gługlarz ——— Puiok.
Głuszec ——— Drzwi kaukut.
Głut ——— Czapel.
G… ——— …tranby.

14 at.

Dział. 13. v.

bedka = gębka.

…niczka.
…Nanke weselny.
…ekele stroić etc.
…śrina.
…) Gody.
…sroel.
…wiek bez Brody.
…rypes.
…udua.
…udelnicok.

Gordygarda ——— Wachstuba.
Gorga ——— Tryller.
Gors ——— Buzenkrausa.
Grabież ——— Raub, Plynderung.
Grań ——— Rog.
Graniastosłup ——— Pyramida.
Graniasty ——— Rogaty.
Graycarek ——— Froptenciper, Fruperzieker.

Frankmason ——— Freymaurer.
Frymark ——— Handel.
Fumy ——— Dampf.
Fuzya ——— Flinta.

G.

Gąbka ——— Szwam ter Bedka.
Gaie ———
Galgan ———
Gałka ———
Gangrena ———
Gap. ———
Gana ———
Garb ———
Garderobiana ———
Garlitzki ———
Gasienica ——— Waski.
Gazeciarz ——— Ten co Caytungi pise. (Ceytungsśreiber.)
Gazeta ——— Ceitung.
~~Gdy~~ Gdzie ——— mruwetz.
Gebiel ——— Szyt.
Gierrmak ——— Długa Suknia.

Głąb	Ganbotość, Ganbio.
Głaszcz	(Strujfelo) Kalai.
Głośnię	Buchstabirować.
Gługlarz	Giciok.
Głuszec	Dziwi Kaukut.
Głut	Czapel.
Gmatwanina	Otranby.
Gnuśnieć	Zgniloka.
Godownik	Nanke weselny.
Godnię	Weżele stroić &c.
Gody	Gościna.
Gody Weihnachten	(tez) Gody.
Goleń	Piscel.
Gołowąs	Człowiek bez Brody.
Gonorea	Tryper.
Gont	Szkudła.
Gontal	Szkudelniok.
Gordygarda	Wachstuba.
Gorga	Tryller.
Gors	Buzenkrausa.
Grabież	Raub, Plynderung.
Grań	Rog.
Graniastosłup	Pyramida.
Graniasty	Rogaty.
Grayczarek	Tropfenzitter, Trupperzieker.

Grobarz — Grabka.
Gruba — Owsiane krupy.
Gruczoł — Ẑoze.
Gryka — Pogonka.
Gryz — ~~Fyrnys.~~ Fyrnys.
Grzbiet — Grzbiet lub Krzibiet.
Guślarz — Carownik.
Guzikarz — Ten co knefle robi. ~~Kno~~ (Knopf knefel.)

Gwazda — Maść.

H.

Hamernia — Motek.
Harc — Siarmycla.
Haytuś — Spaciergang.
Hebanuię — Corno becowei.
Herbata — Thee.
Hiberna — Zimowo kwatyra.
Horno — Piec garcarzowy.
Hrabia — Growa.
Hupka — Swam (też) bedka.

J.

Jarmuż — Bronotny Kul.
Jatki — Ławy (aud fpr.) Uawy.
Jeniec — Poimany.
Jeństwo — Poimanie (wciańskie).
Flki — Flomiaty; lepiaty.
Imaginacya — Wyobraźnia.
Imperator — Ruski Cesarz.
Inkaust — Tinta.
Inoculizacya — Szczepianie.
Introligator — Buchbinder.
Jowisz — Jupiter.
Izbica — Kebua.
~~Kabanina~~ —

K.

Kabanina — Końskie mięso.
Kabłąk — (Boga) Obrączka.
Kaduk — Diobo.
Kahal — Żydowstwo.
Kałamarz — Tintefaska.
Kapciuch — Miesek na Tobakę.

Kapelusz ———— Cópka.
Kapituła ———— Rozdzioł (też) Rozdział.
Kar ———— Pień.
Karbona ———— Sporbichsa.
Karcz ———— Gąb.
Karczunk ———— Kopać.
Karpiówka ———— Fadhwern.
Karkelusz ———— Cedułka.
Kasza ———— Krupy.
Kawa ———— Kafe.
Kierzanka ———— Maśnica.
Kiesa ———— Mieszek na pieniądze.
Kirść ———— Biedrew.
Kiszka ———— ~~Wurśta~~ Wurzta.
Kitayka ———— Toft.
Klacz ———— Kobyła.
Klawicymbał ———— Fligel. (Skrzydło.) Klawier.
Klagneda ———— Memel.
Kleń ———— Białka.
Klepsydra ———— Ciekowy Zegor.
Kleryki ———— Duchowny.

Kleryk — Duchowny.
Klesk — Kernbeiser.
Kloc — Powroso.
Kłótka — Zamek.
Klynieć — Ołonek.
Kmieć — Cały Sbor.
Kmoszek — Komotr.
Knafel — Kloczek od bota (lub) trzewika.
Knot — Tachta.
Kobeźnik — Leyermann.
Kobierzec — Teppich.
Kocz — Kolasa.
Kokosz — Kura.
Kolacya — Wieczerzo.
Kolczyk — Orring.
Kolumna — Słup.
Komnata — Kumora.
Kondel — Kudła. (Kuda.)
Koniocz — Klyi.
Kopeć — Dym.
Kora — Skora od drzewa.
Kordelas — Fiirstfinger.

Kornet —— Kapica, (lub) Klauba.
Koneta —— Róg.
Koronka —— Pociórki.
Korwet —— Skok.
Korzec —— ~~Ćwietnia~~. Ćwiertnia.
Kośba —— Sieci.
Kotwica —— Ankier.
Kozera —— Trumf.
Kra —— Kopeć lodu.
Krawędź —— Krei
Krępy —— Rozsadny.
Krobchmal —— Sierka (lub) mączka.
Królęcze —— Młody Kornykiel.
Krolik —— Kornykiel.
Kruczyk —— Klaken.
Księżniczka —— Princesa.
Ksiuk —— Wieli palec.
Kubek —— Kielich.
Kubeł —— Wiadro.
Kuczba —— Fries.
Kuczka —— Więzienie.
Kuglarz —— Figlarz.

Kulbaczę — Osiodać.
Kumam się — Kumotrzę się.
Kuna — Torz.
Kutwa — Knauzer.
Kwadra — Ćwierć.
Kwerela — Skarga.

L

Ladownica — Patrontosza.
Lafa — Traktament.
Lapoty — Kośry.
Lan — Źdrzeb.
Layno — Gówno.
Legawka — Trąba.
Lemiesz — Radlica.
Leśniówka — Ponka.
Lewar — Iwor.
Lichtan — Świecki.
Lichtarz — Świecnik.
Loskot — Trześnienie.
Lożogrzey — Betwerma.

Lulka ——— Feifka.
Lustracya ——— Rewizio.

M.

Maczywąs ——— Popok.
Mada ——— Slom.
Makotor ——— Mońskie koło.
Mantyka ——— Snapzek, kosiara, Hastra.
Mappa ——— Landkorta.
Marszczka ——— Fod.
Maryna ——— Zemeuht.
Zedlitz: Maźnica ——— Smolnicka.
Medik ——— Felciar, – Doktor.
Męszczyzna ——— Chopstwo
Meta ——— ~~Zyl~~ Cyl.
Mężata ——— Wydana.
Mgnę ——— Mrgnę, – Ocoma mrugnąć.
Miał ——— drobny, – feiny Piasek, – Wopno.
Miana ——— Handlowal.
Mianowaniny ——— Gościna.
Miąższy ——— Pyski.

Miech. ——— Vymai.
Miedlica ——— Cierlica.
Miedź ——— Kuper.
Miedziak ——— Klotka, — [illegible]
Piwok.
Miękut ——— Sieyda.
Miełouch ——— Browarnia.
Mierzika ——— ciemnicie się.
Mierzę ——— Obrzydzić.
Mierzwa ——— Gnoi.
Miesiaczka ——— Swoi czas, — Kobieta ma
swoi czas.
Mieszkalnia ——— Rezidenz.
Miętka ——— Minca.
Mnogi ——— ~~możny~~ (~~mnożny~~) wiela.
Mocz ——— Scyny.
Modry ——— Brawotny.
Mogiła ——— Gorka.

Moguncya — — Mainc.
Moment — — Okamgnienie.
Moneta — — Minca.
Morda — — Pewczka.
Morder — — Bronotneczerwone.
Morela — — Aprikose.
Morg — — Jutrko.
Morus — — Paskudny człowiek.
Morwa — — Mauberbaimy.
Motek, tka — — Pasmo.
Motowidło, ~~z~~, — — Pasmienica.
Motyl — — Matyrlok.
Mozół, oła — — Troska.
Mszyca, — — (Złob) Wąska.
Mudraty — — Flakowaty.
Mucholów — — Żapimuska.
Murawa — — Trownik.
Murowka — — Cegua. (Cegła)
Musat — — Stolka na ostrzenie.
Musiuiz — — Pianiu.

Myśliwiec - - - - - - - Goiowy. (Jagier.)

N.

Nabiał - ——— Jodc wmlyku.

Nabutwiały, e, morsch — Sprochniały, - Zbutwiały.

Naparstek ——— — Fingierut.

Naparnik ——— — Flatasnik.

Napuszysty ——— - Odęty.

Narty ——— ——— — Slytkue.

Naszelnik ——— — Nosyiek.

Nawała - ——— Grzmiot.

Nawiotszam - - ——— dać wywietrzeć

Nawstecz. - - ——— Opak, - (narad.)

Niebogą — ——— Nieszczęśliwa kobieta.

Niechlujny - - — Nieochudny.

Niecka ——— ——— — miecki

Niedołęga ——— ——— Krypel, Nieprzemożny.

Niemężata ——— — Niewydana.

Nieszpor ——— ——— Swątynea Abendgebet. Niespor Nachmittagsgebet.

Nietoperz	Ġacopyrz.
Niewistka	Synowa.
Nierabyt	Pamiątka.
Niuch	Woń.
Nocwid	Nocne Strasmo.
Nosacizna	Smorgiel. (Smarkate Konie.)
Notcić	Scić.
Nowożenici	Noborenici.
Nozdrze	Dziurki w Nosie.
Nudniecię	Dugą ~~[illegible]~~ chwilę mieć.
Nura	Kretowa – mysa dziura.
Nurt.	Strom. – (To słyszałem w Katowicach.)

O.

Obałuszę	Ogusyć.
Obarczam	Obrzązać.
Obartel	Rygiel.
Obiggi	Klegsze.

Obces —— —— Prosto — ~~iem~~ pro Prostszi.
Obcirk —— —— Kurze Oko.
Obcy —— —— (Zumschalich) Cudzy.
w Obec, — wszem w obec — Wszystkim do gromady.
Obecny —— —— Przytomny.
Obelga —— Wstyd.
Obelgs —— —— Obagać.
Oberwipolci —— —— Mnisarz.
Oblik —— —— Porachunek.
Obroz —— Posek.
Obszerny —— —— Gromny.
Obwieszczam —— Oznaymić.
Ocet —— Kwaśne.
Ochlica —— —— Pzeć.
Ochmistrz —— Hofmester.
Ochota —— Ochota, — Lost.
Ochramiam —— Kulawić.
Ochrzypiam —— Omienieć.
Oczkuię, —— Okulirować.

Oddech — — Dunst, — Smąd.
Odgniotek — — Kurze Oko.
Odłóg — — — Gros, — Ugor.
Odór — — Woń.
Odszczep — — Latorośka.

In der Gegend um Laskowitz herum, und also auch in meinem Geburtsorte Bedkern wird ~~unter~~ ein sehr schlechtes Polnisch gesprochen; weshalb ich auch nur die Wörter bemerkt habe, die mir nach meiner eigentlichen Mutter=Sprache bekannt geworden sind.

Leider bin ich bis zu meinem vollendeten 14. Jahren in dieser schlechten polnischen Sprache unterrichtet worden, und bin bis jetzt auch ~~in~~ in der deutschen Sprache ~~auch~~ gar nicht unterrichtet worden; weshalb ich um Verzeihung bitte, wenn ich auch hierin so mannigfaltig gefehlt habe.

Dzialas.

